

11. Коломиец, В. А. Использование Интернета в обучении иностранным языкам [Текст] / В. А. Коломиец // Иностранные языки в школе. – 2003. – № 1. – С. 42–49.

12. Загребельний, С. А. Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес [Текст] / С. А. Загребельний // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. – Слов'янськ : СДПУ, 2009. – Вип. XLVI. – С. 71–76.

13. Маслоу, А. Мотивация и личность [Текст] / А. Маслоу. – СПб. : Питер, 2003. – 352 с.

Отримано 30.10.2011. ХДУХТ, Харків.

© О.Ф. Белікова, А.О. Колесник, 2011.

УДК 37.041:004.811.111-26

І.В. Удовенко, канд. філол. наук, доц.

М.І. Крупей, ст. викл.

Л.А. Подворна, викл.

ЧИТАННЯ АВТЕНТИЧНОЇ АНГЛОМОВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (З ВИКОРИСТАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ)

Розглянуто питання формування комунікативної компетенції в іноземному читанні з використанням комп'ютерних технологій у вищих навчальних закладах торговельно-економічного напрямку та практичні рекомендації щодо реалізації у ВНЗ. Окреслено зміст викладання іноземної мови професійного спрямування через моделювання проблемних ситуацій професійного характеру, розв'язання яких спонукає студентів до пошуку та обробки іноземної інформації певного обсягу та змісту за допомогою комп'ютерних засобів.

Рассмотрен вопрос формирования коммуникативной компетенции в иноязычном чтении с использованием компьютерных технологий в высших учебных заведениях торгово-экономического направления и практические рекомендации по реализации в ВУЗ. Раскрыто содержание преподавания профессионально ориентированного иностранного языка посредством моделирования проблемных ситуаций профессионального характера, решение которых побуждает студентов к поиску иноязычной информации определённого объёма и содержания при помощи компьютерных средств.

The problem of forming of communicative competence in the foreign reading with the use of computer technology in higher educational establishments of trade and economic direction is presented in this article. The content of professional-oriented teaching the foreign language by means of modeling professional problem situations with the help of the computer technology is revealed.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Читання іноземною мовою є комунікативним умінням та засобом спілкування. Розвитку навичок безперекладного розуміння іншомовних текстів необхідно надавати постійну увагу, починаючи з перших занять з іноземної мови у ВНЗ. Досягнути позитивних результатів у виробленні таких навичок в умовах ВНЗ значно важче, ніж усіх аспектів практичного володіння іноземною мовою, яке є основною метою її вивчення. Це вміння має першочергове значення у практичній роботі майбутнього спеціаліста після закінчення ВНЗ, коли йому доводиться знайомитися з великою кількістю іноземної літератури з його фаху та вибирати з неї потрібну йому інформацію, з описами устаткування та інструкціями про його експлуатацію, патентами та описами винаходів і вдосконалень.

У чинній програмі з іноземних мов для немовних закладів вищої освіти перед студентами, які закінчують курс навчання, на першому місці висувається вимога – вміти читати оригінальну літературу зі спеціальності з метою одержання потрібної інформації. Отже, робота над читанням текстів іноземною мовою у вузі спрямовується на розвиток цього вміння, але не повинна займати зовсім окреме, ізольоване місце у процесі вивчення іноземної мови; навпаки, вона може бути ефективною лише в тісному зв'язку і поєднанні з формуванням компетенцій в інших видах мовленнєвої діяльності.

Під час організації навчання англійської мови як компонента системної підготовки фахівця головну увагу доцільно приділяти тому виду іншомовної мовленнєвої діяльності, який забезпечує максимальне отримання професійно значущої інформації. У галузі читання економічної літератури необхідно розвивати у студентів вміння ознайомлювального, вивчаючого та пошукового читання: уважне та вдумливе читання ділових паперів, контрактів, угод, самоознайомлення або самоінформування з загальних питань ведення бізнесу; читання журналів і газет, в яких висвітлюються й обговорюються ділові питання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У галузі навчання самостійній роботі студентів немовних ВНЗ виявлено недостатній рівень володіння запасом лексики, яка зустрічається в економічних текстах, навичками оперування потенційним словником, продемонстровано низький рівень володіння студентами вміннями розрізнати головну

і другорядну інформацію та розуміння основного змісту прочитаного тексту [6]. На наш погляд, проблеми полягають у низькому рівні інтенсивності занять, використанні текстів для читання з метою ознайомлення з новим мовним матеріалом, а не як основою для мовленнєвої діяльності та ін. Не мають достатньої реалізації такі принципи навчання іноземній мові як активності та індивідуалізації навчання. Не існує спеціально розроблених комп'ютерних матеріалів, не розглянуті можливості й обмеження використання комп'ютерних матеріалів для навчання читання економічної літератури англійською мовою.

Актуальність теми дослідження зумовлюється такими чинниками, як незадовільний рівень сформованості навичок та вмій читання економічної літератури англійською мовою у студентів немовних ВНЗ та появою сучасних інформаційних технологій навчання.

Мета та завдання статті. Полягає в теоретичному обґрунтуванні методики навчання читання економічної літератури англійською мовою студентів немовних ВНЗ із використанням комп'ютерних матеріалів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наукова новизна одержаних результатів роботи полягає в розробці методики навчання читання економічної літератури англійською мовою студентів немовних ВНЗ на етапі навчання, яка поєднує можливості комп'ютерних технологій та принципи програмованого навчання.

Практичне значення одержаних результатів полягає в створенні комп'ютерних матеріалів для навчання читання економічної літератури англійською мовою студентів і комплексу комп'ютерних вправ

Нами було розглянуто основні особливості використання комп'ютера та зроблені висновки щодо переваг комп'ютера під час навчання читання економічної літератури.

Комп'ютер не лише керує пізнавальною діяльністю студента (діагностика, контроль та зберігання інформації). Комп'ютерні дидактичні інструменти та засоби є потужною зброєю створення середовища, сприятливого для виникнення умов, які американський психолог М. Чиксентмихай назвав відчуттям "поток". Це відчуття насолоди, яке створюється завдяки повному злиттю зі своїми діями, повному контролю над своїми діями та ситуацією в цілому, розумінню своєї пізнавальної діяльності. Ці умови М.Чиксентмихай назвав "зовнішніми ключами". Саме вони дозволяють сформувати стійку та концентровану увагу на об'єкті діяльності, глибоко та повно включитися в нього. Феномен насолоди процесом читання виникає як результат синтезу двох форм знань – образної та логічної. Поєднання цих двох форм є одним з найважливіших завдань інформатизації освіти.

Значними є методичні переваги комп'ютерного навчання. Комп'ютер забезпечує вищий рівень інтерактивності навчання, ніж робота в аудиторії або у лінгафонному кабінеті. Це забезпечується постійною і прямою реакцією комп'ютера на відповіді студента під час виконання вправи. Комп'ютер дозволяє індивідуалізувати навчання читання. Студенти самостійно визначають темп роботи, а в деяких випадках і послідовність виконання завдань, за бажанням використовують додаткову та допоміжну інформацію.

Навчання за допомогою комп'ютера дає можливість організувати самостійну діяльність кожного учня. Під час навчання аудіюванню кожен учень має можливість слухати англійську мову, у разі навчання говорінню звукові карти дозволяють користувачеві записати своє мовлення, а потім прослухати його і порівняти з вимовою носіїв мови або побачити на моніторі діаграму свого запису. За умов навчання граматиці кожен учень має змогу виконувати граматичні вправи, намагаючись правильною відповіді та ін.

Ми хотіли б звернути увагу на те, що під час вивчення англійської мови у вищих навчальних закладах можна використовувати і звичайні текстові редактори (word processors), які використовуються в будь-якому комп'ютері. Під текстовим редактором мається на увазі спеціальна комп'ютерна програма, яка надає можливість легко створювати, редагувати письмові тексти і роздруковувати їх за допомогою принтера. Хоча під час роботи з текстовим редактором студенти використовують лише друкований текст (активізуючі такі види мовленнєвої діяльності – читання і письмо), ефект досягається також у сфері усного мовлення завдяки розширенню мовного запасу, вмінню користуватися речення та створювати тексти. Сучасні вимоги у викладанні англійської мови передбачають комплексне навчання аспектам функціонування мови і видам мовленнєвої діяльності [5]. Вибір тексту за одиницю комп'ютеризованого навчання визначається цілою низкою чинників:

- текст є одним з основних компонентів навчання комунікативній компетенції;
- деякі мовні особливості виявляються лише на рівні тексту, що сприяє вивченню структури тексту, змісту та мовного матеріалу;
- можливість виконання маніпуляцій з текстом та варіювання екранного подання текстів.

Учні з більшою цікавістю вчать створювати за допомогою текстового редактора комунікативно важливі тексти: автобіографії, резюме, ділові листи. Легко можна організувати ігрові завдання за допомогою редактора: відновити розмите повідомлення, продовжити

оповідання, пригадати початок. Робота з текстовим редактором дозволяє органічно поєднувати індивідуальну та групову навчальну діяльність, стимулює комунікативну направленість навчання та підвищує зацікавленість студентів оволодіння англійською мовою.

Висновки. Отже, на підставі викладеного можна зробити висновки, що використання комп'ютерних навчальних матеріалів дозволяє ефективніше використовувати способи, які сприяють результативності та мотивації навчання, індивідуалізації навчання в умовах колективної роботи, самостійності та активності студентів, забезпечують інтенсивність зворотного зв'язку, створюють позитивний емоційний настрій у студентів. Усе це і було покладено в основу створення комп'ютерних матеріалів для навчання читання економічної літератури англійською мовою.

Список літератури

1. Асоянц, П. Г. Основи методики створення і застосування комп'ютерних програм у навчанні іноземних мов [Текст] / П. Г. Асоянц. – К. : КДПШМ, 1993. – 210 с.
2. Азимов, Е. Комп'ютерные текстовые редакторы на уроке иностранного языка [Текст] / Е. Азимов // ИЯШ. – 1997. – № 1. – С. 54–57.
3. Муранов, А. Компьютеры в школе - инструмент письма [Текст] / А. Муранов // Информатика и образование. – 1998. – №1. – С. 25–28.
4. Kenning, M. M. Computers and language learning. Current theory and practice [Text] / M. M. Kenning. – New York ; London : Ellis Horwood, 1990.
5. Радецька, С. В. Дослідження ефективності використання авторських комп'ютерних матеріалів для навчання читання англійською мовою майбутніх економістів [Текст] / С. В. Радецька // Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Сер. Педагогака та психологія. – 2003. – Вип. 6. – С. 187–196.
6. Гез, Г. Л. Обучение чтению на начальном этапе интенсивного курса (английский язык) : учеб. пособие [Текст] / Г. А. Гез. – М. : Просвещение, 1998. – 81с.
7. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови [Текст] / переклад та адаптація Л. В. Биркун. – Oxford : Oxford University Press, 1998. – 48 с.
8. Silberstein, S. Techniques and Resources in Teaching Reading [Text] / S. Silberstein. – Oxford : Oxford University Press, 1994. – 125 p.

Отримано 30.10.2011. ХДУХТ, Харків.

© І.В. Удовенко, М.І. Крупей, Л.А. Подворна, 2011.